

Когато през 1993 г. пак в циганските махали в Сливенско избухна епидемия от дифтерит, в много общини в страната лекарите настояваха детските надбавки за гледане на малки деца и социалните помощи за семействата да се раздават само срещу показване на редовни имунизационни паспорти на децата. Това предложение бе отхвърлено като дискриминационно, но много роми, отказващи да ваксинират децата си от страх, че могат да бъдат стерилизирани, или от немарливост, започнаха по-усърдно да скриват факта, че децата им са лишени от тази превантивна мярка за опазване на здравето им.

Много често заболяванията се хронифицират или се стига до инвалидност или преждевременна смърт поради неспазване на лекарските предписания или поради факта, че се отива на лекар твърде късно, при напреднал стадий на болестта.

“Лекуването” чрез баене, “лизане на око”, молитви, билки, разтривки и т.н. е било широко разпространено сред селското население и градската беднота на България практически до средата на XX в. Въвеждането на “безплатно” медицинско обслужване, осигуряването на “безплатни” лекарства за децата и хронично болните, достъпността до медицинските заведения и здравната пропаганда промениха до голяма степен нагласите на българина към собственото му здраве и това на децата му.

Тези промени засегнаха циганите много по-слабо. При тях и сега се цени високо умението “да търпиш”, аскетичното пренебрежение към болката и болестните симптоми. Много често, особено напоследък, те обясняват това поведение и с дискриминативно отношение на лекарите и обслужващия медицински персонал към тях, особено когато им се наложи да ползват услугите на градските и специализираните болнични заведения, а не тези в махалата, където лекарите са си изработили умения да общуват с роми.

Рязкото снижаване на бюджетните средства за здравеопазване доведе до осезаемо влошаване на медицинските услуги за всички, които не са в състояние да плащат за посещения при добри специалисти, преминали на частна практика, и да закупуват скъпите вносни лекарства.

Много често ромите изразяват убеждение, че свиването на социалната политика, особено по отношение на здравеопазването, е част от цялостна, добре обмислена държавна програма за “геноцид срещу ромското население”. Това води до нарастване на отчуждението им към държавата, до засилване на тенденциите към самозатваряне и самоизолация на общността. От друга страна, невъзможността, а понякога и нежеланието